

QVAESTIO MEDICA

497

QVODLIBETARIIS DISPUTATIONIBVS MANE EXAMINANDA IN SCHOLIS

Medicorum, die Iouis v. Februarij, Magistro Michaële De la Vigne Doctore Medico, moderatore.

An sanguineis actiones perfectissimæ?

HOMINIS anima suprema formarum, nec naturalis nec supra naturam, è sinu materiæ, ad quam immortalem habet ordinem, non educta, simplex licet, pro diuersâ organorum compage, & varietate functionum multiplex, tota in toto & vbiq; tota, quandiu in sepulchro corporis latet nihil agit sine corpore, ibi maximè adspectabilis vbi maximè idoneum nacta est instrumentum, huiusmodi est non tam vi conformationis, quàm probæ craeos, cuius ministerio celestis illa substantia gaudet ad promendos actus. Temperiem nullibi parem concinnant elementa quatuor, singula singulis qualitatibus insignita, cuiuslibet viuientis alimenta, diuè mutantùm futura post mixtionem, quam si quis accretionem, alterationem, generationem, aut compositionem dixerit, toto cælo aberrat; Est enim mistilium alteratorum vnio, naturalis quidem, sed adeo obscura, vt soli Deo ac miscenti naturæ perspecta sit.

TEMPERIES vnione posterior, non forma mixti, vel actionum principium, non harmonia & concentus mistionis, sed qualitas quædam nata ex primis, ab iisdem diuersa, singulari naturæ prouidentia, & vbiq; diuersa alia atque alia sufficitur, pro varietate non modo specierum, sed & sexuum, ætatum, regionum: & vbiq; autem temperatum in toto genere nihil est, nihil esse potest: ita homo mistorum omnium norma ab homine distat, & vir muliere calidior viuaciôrque est, adolescens puero, qui iuuenem calore vincit, temperatior: America cæteris mundi plagis. Temperamentum in humoribus vt pote medicis elementis apprimè elucet, ab eorum symmetriâ diuersior, ab ametriâ diuersior, pituitosum, biliosum, melancholicum.

PTIMA temperies vbi, cæteris ad eum quem natura appetit modum redactis, sanguis dominatur: is vitæ principiis calido atque humido non ab similibus, solus viuido rore fugacem corporis substantiam fouet, quæ ab insito calore elementari, humidum natium pingue & glutinosum absorbente siccaretur, nisi nutritis operâ tantam iacturam sanguis refarciret, nisi ex imperfecta mole ad perfectam secundum omnes partes dimensionem idem numero viuens extenderet. Aëreum illud nectar spirituum omnium seminarium, quo quouersum permeantis animæ sedes præcipua, non adamussim temperatum est, sed calidum humidum, quale decet esse quidquid viuât. Non alius à sanguine omnia fructus & vbiq; peritura, vt immortalia sint, felici propagatione renouat, dum postremæ coctionis residuum vndique confluit in testes, à dextro, & vbiq; à sinistro, & vbiq; semen proditurum.

Sanguine vis & virtus: eo vigente vigent omnia, marcescente, occidunt: euania partium viuacitas ne perneciter auolet, sanguis in sinistram cordis sinum cum aëre per pulmonis arteriam traiccto delatus tui ad fluentes spiritus copiam facit, & perennem caloris fluxum instaurat. Sine sanguine nulla suspensio, nullus spirituum commeat, nulla nutritio, frigus vbiq; vbiq; mors. Quid? annon sanguinei vt paratiores ad venerem & ad cœlibatum minus idonei, sic mulieres roseo colore suffusa fecundiores? quis stata menstruum (sine quibus ac viri satum nec mola nec foetus) eruptio miros aduehit (obolefcendi fructus. His principis animæ facultates re non sede disclusæ, meliores: his fidæ rerum species obuerfantur, his summa vitæ moderatio & plusquam Alcedonia tranquillitas, mediocres libidinum stimuli, ira placabilior, comitas non vulgaris, verborum lepos & gratia, sensus integri, vegeti motus, pullus æquales, placida respiratio, nutritio inculcata, cutis nec rata nec densa, sed fuliginum perspiratui sufficiens, non multa superflua, quæ naturæ lege probè excernuntur.

EST alijs aurea illa mediocritas. Pituita enim in sanguinem diuersè diluunt, singendis inepta moribus, somnolentos parit, desides, minus agiles & expeditos, inedia patientes, adulescentes, non emunctæ sed obarsæ natis, vix aut nunquam ad iram veneremve concitatos, vecordes, excrementorum sarcinâ onustos. Bilis humorum sal, amarulentos, dentatos & canina facundia, ingenij versipellis & peruersus, præcipites, vltra modum salaces, siticulosos, quæ terrifica somnia, nox iniquæ, ventris torpor omnium confusio. Succus melancholicus, calidi natui labes, si quando superat, miculosos, fortes: tristes, effusè hilares: morosos, pertinaces, taciturnos, loquaces: avaros, prodigos: plumbeo colore liuescentes, flatulentos, sputatores, libidinosos, & legnes ad venerem profert: vnde nihil magnum aut memorabile sperari potest.

Ergo sanguineis actiones perfectissimæ.

Afferebat Lutetiæ CAROLVS le CLERCQ Aurelianensis.

A. R. S. M. DC. XV.

DOMINI DOCTORES DISPUTAVRI.

M. Philbertus Guybert.
M. Joannes Pietre.
M. Joannes Cousin.

M. Hieronymus Goulu, Prof. Regius.
M. Symphorianus Hautin.
M. Henricus Blacnod.

M. Joannes Hautin. Med. Reg.
M. Henricus Blacnod.
M. Nicolaus Ellain.